

Z BLOGU IUSTORIA

Odstavce u krádeže a podvodu se od ledna posunuly. Většina webu o tom neví

Od 1. ledna 2026 se u krádeže, zpronevěry a podvodu zrušil odstavec o recidivě a následující odstavce se posunuly o jedno místo. Co to znamená prakticky, proč to není kosmetika a proč se nové znění může použít i na starší skutky.

Zákon se změnil v jeden den. Texty o něm někdy nikdy.

Od 1. ledna 2026 platí u tří majetkových trestných činů, se kterými se v praxi setkáváme nejčastěji, jiné číslování odstavců než v prosinci. Zní to jako věc pro korektora. Není: odstavec určuje trestní sazbu a od sazby se odvíjí, jestli musí mít obviněný obhájce už v přípravném řízení.

A hlavně — u jedné skupiny případů je nové znění mírnější, což znamená, že může dopadnout i na skutky spáchané dřív.

Co se stalo

Zákon č. 270/2025 Sb. udělal v § 205 (krádež), § 206 (zpronevěra) a § 209 (podvod) dvě věci naráz:

1. **Zrušil odstavec 2** — tedy zvláštní, přísnější skutkovou podstatu pro pachatele, který byl za takový čin v posledních třech letech odsouzen nebo potrestán.
2. **Dosavadní odstavce 3 až 6 označil jako odstavce 2 až 5.**

Recidiva tím nezmizela. Přesunula se do **základní skutkové podstaty v odstavci 1** jako jeden z jejích znaků. Změnil se tedy trestní rámec, ve kterém se posuzuje, ne to, že se posuzuje.

Kam se který odstavec posunul

Bylo do 31. 12. 2025	Je od 1. 1. 2026	Čeho se týká
odst. 1	odst. 1	základní skutková podstata, nově včetně recidivy
odst. 2	zrušen	recidiva jako samostatná skutková podstata
odst. 3	odst. 2	větší škoda
odst. 4	odst. 3	značná škoda
odst. 5	odst. 4	škoda velkého rozsahu
odst. 6	odst. 5	trestnost přípravy

Prakticky nejcitovanější řádek je předposlední. **Podvod se škodou velkého rozsahu, dosud § 209 odst. 5, je dnes § 209 odst. 4.**

Proč to není kosmetika

Odstavec není pořadové číslo. Je to údaj, ze kterého plynou práva.

Trestní sazba se odvíjí od odstavce. A od sazby se odvíjí **nutná obhajoba**: koná-li se řízení o trestném činu, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice převyšuje pět let, musí mít obviněný obhájce už v přípravném řízení (§ 36 odst. 3 trestního řádu). U majetkových činů s vyšší škodou je ta podmínka běžně splněna.

Kdo si tedy sazbu vyhledá podle staršího textu a dojde k jinému odstavci, může dojít i k jinému závěru o tom, co mu v řízení náleží.

Nejcennější důsledek: mírnější zákon platí i zpětně

Tohle je část, kterou stojí za to přečíst dvakrát.

Trestnost činu se posuzuje podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, jestliže to je pro pachatele příznivější. — § 2 odst. 1 trestního zákoníku

Zrušením přísnější recidivní skutkové podstaty se u části případů trestní rámec snížil. Opakovaná drobná krádež spadala dřív pod samostatné ustanovení se sazbou od šesti měsíců do tří let; dnes se posuzuje v rámci základní skutkové podstaty.

Je-li nové znění pro konkrétního pachatele příznivější, použije se i na skutek spáchaný před 1. lednem 2026. U věcí, které dnes běží a týkají se staršího jednání, to je důvod obě znění porovnat — ne akademicky, ale s kalkulačkou.

Neplatí to plošně a neplatí to automaticky. Posoudit, které znění je v dané věci příznivější, znamená porovnat celou právní kvalifikaci, ne jen jedno číslo.

Hranice škody se neměnily

U těch se nic nestalo a platí pět stupňů (§ 138 trestního zákoníku):

Stupeň	Od částky
škoda nikoli nepatrná	10 000 Kč
škoda nikoli malá	50 000 Kč
větší škoda	100 000 Kč
značná škoda	1 000 000 Kč
škoda velkého rozsahu	10 000 000 Kč

Tyto částky platí od roku 2020, kdy se zdvojnásobily. Články psané dřív uvádějí poloviční hodnoty — takže u staršího textu je potřeba hlídat dvě věci naráz: číslo odstavce i výši hranice.

Proč o tom skoro nikde nečtete

Když jsme si tuhle změnu ověřovali, narazili jsme na něco, co stojí za zmínku samo o sobě: staré číslování ukazovaly i běžně používané právní databáze a dva z nich si dokonce odporovaly v počtu odstavců, které § 209 má.

Není to výjimka. U zajištění peněz na účtu se dodnes napříč webem cituje § 79a trestního řádu, přestože tam ta úprava není od roku 2017 — zákon č. 55/2017 Sb. zajišťovací instituty přestavěl a peníze na účtu se přesunuly do § 79e odst. 5.

Pro čtenáře z toho plyne jediné praktické pravidlo: **datum u textu je stejně důležité jako jeho obsah**. A u čehokoli, co má vliv na trestní sazbu, se vyplatí ověřit si znění účinné dnes, ne to, které se právě nabízí ve vyhledávači.

Co s tím

Máte-li v ruce usnesení, rozsudek nebo jen poznámku s odkazem na odstavec, projděte tři věci:

1. **Datum skutku.** Od něj se odvíjí, které znění se porovnává.
2. **Odstavec proti dnešnímu znění.** Ukazuje ještě tam, kam ukazoval?
3. **Zda je nové znění příznivější.** U recidivních majetkových činů to stojí za rozvahu.

A jde-li o věc, která běží, patří ta rozvaha k advokátovi, ne do tabulky.

Odstavce u krádeže a podvodu se od ledna posunuly. Většina webu o tom neví

Mgr. Jan Vytřísal · Publikováno 22. 9. 2026

<https://www.iustoria.cz/blog/odstavce-u-kradeze-a-podvodu-se-od-ledna-posunuly/>

Text je dílem chráněným autorským právem. Sdílení celého dokumentu bez úprav je vítáno; přebírání částí do jiných textů jen s uvedením zdroje. © IUSTORIA, advokátní kancelář, s.r.o.